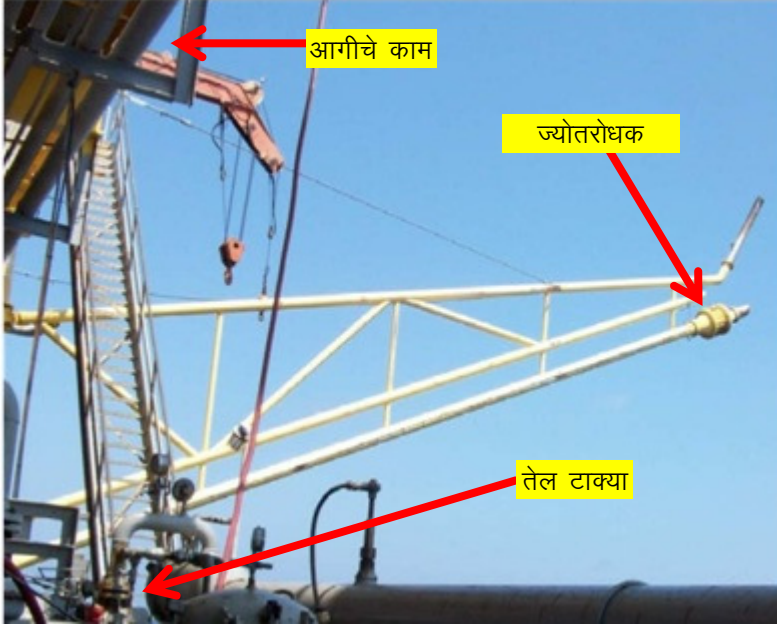

बंदिस्त ज्योतरोधकामुळे स्फोट होऊ शकतो!

एप्रिल २०१६

मेन्टेनेन्सचे कर्मचारी एका तेलखाणीवरील काही तेलाच्या टाक्यांच्या सुमारे १२ फूट (३.७ मीटर) वर हॉटवर्कचे काम करीत होते. त्या ठिकाणी मोठा स्फोट झाला ज्यात तेलाच्या दोन टाक्या फुटल्या व सुमारे ५०००० अमेरिकन डॉलर्सचे नुकसान झाले आणि अंदाजे १२०० (४.५ घनमीटर) अमेरिकन गॅलन तेल समुद्रात सांडले.

या घटनेच्या चौकशीत पुढील गोष्टी आढळून आल्या:

- तेलाच्या टाकीवरील ज्योतरोधक गंजलेला होता आणि गाळाने बंद झाला होता. यामुळे टाकीतील वायूविजन त्या टाकीवरील नमुना काढण्याच्या छिद्रातून होऊ लागले जे ज्योतरोधकातून होणे अपेक्षित होते

दिवसा जेव्हा टाकी गरम होत असे तेव्हा या छिद्रातून वाफा बाहेर पडत. जेव्हा रात्रीच्या वेळी टाकी थंड होत असे तेव्हा या छिद्रातून हवा टाकीत शिरत असे.

- ज्योतरोधकावरील एक चिन्ह असे दर्शवित होते की त्याची "ठराविक काळाने देखभाल व सफाई केली जावी".
- ज्योतरोधक एका फ्लेअर बूमच्या टोकावर बसविण्यात आलेले होते आणि तपासणी व देखभालीसाठी त्याच्याजवळ जाणे सहजसुलभ नव्हते.
- हॉटवर्कच्या दरम्यान तेलाच्या टाक्या नत्र वायूने आच्छादिल्या नव्हत्या किंवा आग, ठिणग्या किंवा तत्सम आगीच्या स्रोतापासून संरक्षित नव्हत्या. तेलाच्या टाक्यांच्या जवळ हॉटवर्क असल्यामुळे समुद्रातील तेलखाणीबाबतच्या अमेरिकन कायदानुसार [३० सीएफआर २५० ११३(अ)] या उपाययोजना करणे बंधनकारक होते.

संदर्भ: अमेरिकन अंतर्गत खाते, सामुद्री उर्जा व्यवस्थापन संस्था, सुरक्षा संदेश क्र. 290, 14 ऑक्टोबर 2010

आपण काय करू शकता?

- जमिनीवर असो अथवा पाण्यावर असो ज्योतरोधक हे एक महत्वाचे सुरक्षा उपकरण आहे. तुमच्या कारखान्यातील ज्योतरोधकांची तपासणी व देखभाल तुमच्या संयंत्राच्या अभियंत्यांनी व उत्पादकानी सुचविल्याप्रमाणे होते याची खात्री करा.
- एखादा ज्योतरोधक किंवा अन्य महत्वाचे सुरक्षा उपकरण अशा ठिकाणी असेल जेथे आवश्यक तपासणी किंवा देखभाल करणे अवघड किंवा अशक्य असेल तर ही समस्या तुमच्या व्यवस्थापनाच्या निदर्शनास आणा म्हणजे त्यात सुधारणा करता येईल.
- अनेक कायदे, कारखान्याची मार्गदर्शक तत्वे, किंवा आस्थापनांच्या धोरणानुसार वेल्डींग किंवा हॉटवर्क किंवा जेथून वितळलेला धातू, ठिणग्या, किंवा जळते पदार्थ पडण्याची शक्यता असेल असे ठिकाण आणि ज्वालाग्राही किंवा ज्वलनशील पदार्थाने भरलेले उपकरण यामध्ये कमाल अंतर ठेवणे आवश्यक असते. असे उपकरण हलविणे अशक्य असेल तर ते उपकरण अग्निरोधक वेष्टनाने किंवा नत्र वायूने आच्छादून किंवा धातूच्या अथवा अग्निरोधक पडद्याने झाकून संरक्षित करायलाच हवे.

ज्योतरोधकांची तपासणी आणि देखभाल करणे आवश्यक आहे!

AIChE © 2008. सर्व हक्क राखीव. अव्यावसायिक, शैक्षणिक हेतूसाठी वापरण्यास प्रोत्साहन आहे. तथापि CCPS शिवाय अन्य कोणासही पुनर्विक्रीसाठी वापर करण्यास सक्त मनाई आहे. संपर्क : ccps_beacon@aiche.org किंवा 646&495&1371

हे बीकॉन सहसा अरेबिक, अफ्रीकन, चिनी, झेक, डॅनिश, डच, इंग्रजी, फ्रेंच, जर्मन, ग्रीक, गुजराती, हिब्रू, हिंदी, इटालियन, जपानी, कोरियन, मालय, मराठी, नॉर्वेजियन, पर्शियन, पोलीश, पोर्तुगीज, रोमानियन, रशियन, स्पॅनिश, स्वीडीश, तेलगू, थाई, तुर्की, आणि व्हीएतनामी इत्यादी भाशांमध्ये उपलब्ध आहे.